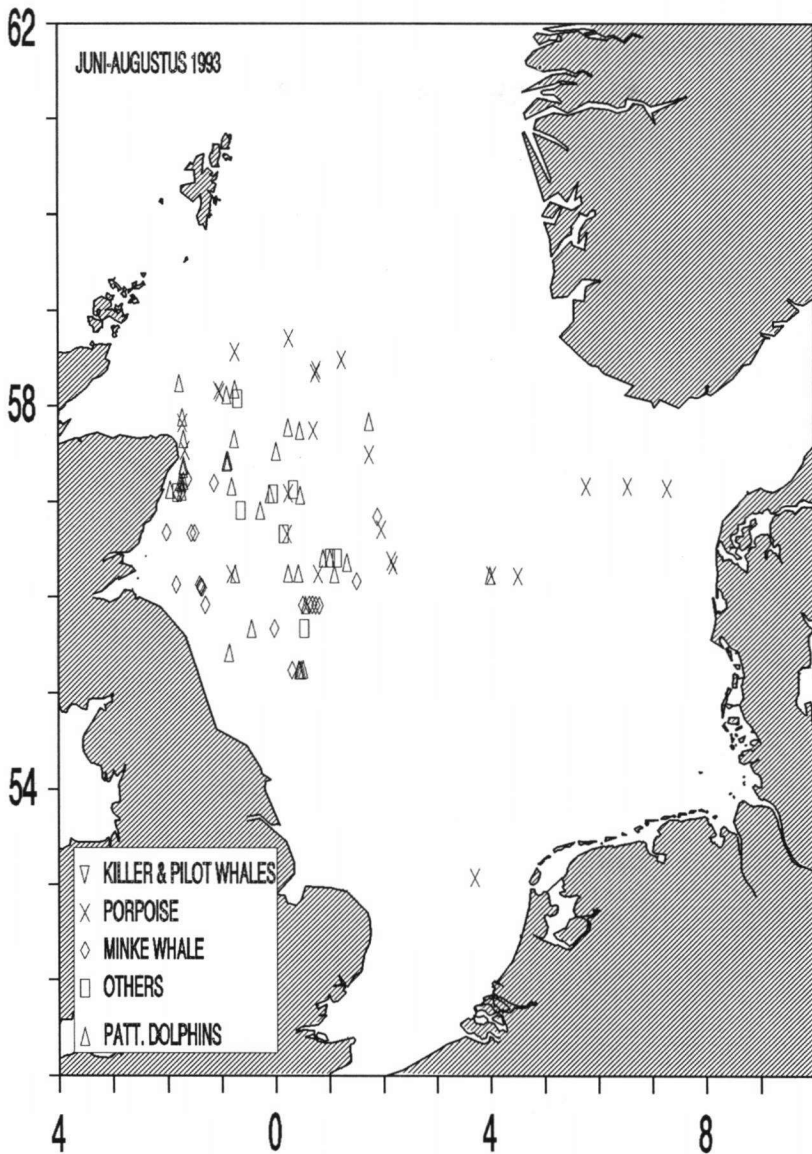

Waarnemingen van zeezoogdieren

JUNI - AUGUSTUS 1993 Behalve waarnemingen tijdens de in het voorgaande genoemde surveys aan boord van de *Tridens*, werden door Bram Couperus waarnemingen verricht aan boord van een commerciële vriestrawler *KW 32* in juli en augustus, op weg naar visgronden ten noordwesten van Schotland.

In totaal werden dit kwartaal liefst 35 meldingen van Dwergvinvissen *Balaenoptera*

Figuur 2. Waarnemingen van walvisachtigen, juni-augustus 1993.
Figure 3. Sightings of cetaceans, June-August 1993.

acutorostrata ontvangen (38 exemplaren). Het ging hierbij meestal om solitaire exemplaren of kleine groepjes, maar veel dieren werden op kleine afstand van elkaar ontdekt en behoorden wellicht tot grotere groepen met een losse samenstelling. Alle vinvissen werden in de noordwestelijke Noordzee gezien (NO Engelse kust - Schotse kust - centrale Noordzee; zie kaart). Van eerdere surveys in deze regio is het voorkomen van Dwergvinvissen bekend en de waarnemingen zijn dan ook geen totale verrassing. Toch lijkt het erop dat de laatste jaren meer en meer Dwergvinvissen in dit deel van de Noordzee verschijnen.

De bulk van de resterende 82 waarnemingen, behoudens enkele groepjes ongedetermineerde dolfijnen, bestond uit Witsnuitdolfijnen *Lagenorhynchus albirostris* (42 waarnemingen, 136 exemplaren) en Bruinvissen *Phocoena phocoena* (25 gevallen, 48 exemplaren). In de centrale en oostelijke Noordzee waren walvisachtigen uitgesproken schaars en ging het vooral om Bruinvissen, voor de Britse oostkust werden alle soorten door elkaar waargenomen (zie kaart). Eénmaal ging het daarbij mogelijk om een Witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*, voor de Schotse kust werden twee groepjes Gewone Dolfijnen *Delphinus delphis* waargenomen (totaal 14 exemplaren), verder werden tijdens surveys op zee geen andere soorten genoteerd. In augustus werden de meeste Witsnuitdolfijnen op enige afstand van het schip gezien terwijl ze hoog boven het water uitsprongen ('breaching'). Slechts sporadisch kwamen dolfijnen bij de boeg. In de centrale Noordzee werden in augustus kleine kalfjes bij de Bruinvis opgemerkt; een verschijnsel waarvan al eerder melding is gemaakt (zie Camphuysen & Leopold 1993, Lutra 36(1): 1-24). Opvallend is het ontbreken van waarnemingen voor de Engelse oostkust ter hoogte van Flamborough Head en Spurn Head; doorgaans worden hier de meeste zeezoogdieren gezien.

Tenslotte een tip voor bezoekers van Schotland. Tijdens een bezoek aan Inverness door de waarnemersploeg van *RV Tridens* op 21 augustus werden Tuimelaars *Tursiops truncatus* gezien bij Fort George (2 exemplaren) en bij North Kessock/Kessock Bridge (15 exemplaren; CJC, QvK, HvB, DH). Vooral de grote groep bij Kessock Bridge was spectaculair: dolfinariumachtige tafereel van een bont gezelschap dolfijnen (grote adulte dieren, onvolwassen exemplaren, speelse kalfjes) op soms minder dan 100 meter afstand. De Tuimelaars in dit gebied behoren tot de, zover bekend, enige residente groep Tuimelaars in de Noordzee: de Moray Firth populatie. Het is één van de weinige plekken in de Noordzee waar de aanwezigheid van dolfijnen voorstelbaar is en, merkwaardig genoeg, de toeristen hebben de dieren nog niet ontdekt.

Informatie van: NZG/Marine mammal database, H. van Berkel, C.J. Camphuysen, A.S. Couperus, D. Halley, A. Hoek, Q. van Katwijk, H. Offringa, M. Werner